

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Impletione Legis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

Quod sicut peccata actualia transeunt actu, & remanent reatu, ita bona opera transeunt actu, & remanent merito. Bona opera quandiu sunt coniuncta radici merendi, dicuntur uiuere, quando autem ab illa separantur, dicuntur mori, quando reuertuntur, dicuntur uiuificari.

DE IMPLETIONE

Legis.

Legis impletio est externa obseruatio legis.

Legis impletio ad iustitiam coram Deo, in potestate humanarum uirium est.

Legis impletio perfecte fit, faciendo quod in nobis est.

Legi tum perfecte satisficit, quando uoluntas nostra aliquo modo accedit ad externa legis opera, & si non omnino purus & consentiens animus accedat.

Sub ueteri Testamento requisitus fuit ad impletionem legis consentiens & purus animus, in nouo autem Deus cessit nostræ infirmitati, ita quod iam satis sit in implenda lege, externa legis opera præstare.

Sub nouo Testamento præcepta Dei commutata sunt in consilia, nec ad omnes pertinet satisficere legi consentientibus animis, sed tantum ad perfectiores.

DOCTRINA SCHOLAST.

Ury legij Non solius Christi est, implere legem ad iustitiam, sed etiam nostri officij.

† Legis opera in hoc nobis proposita sunt, ut à nobis ad iustitiam pro peccatis impleantur.

† Christus semel satisfecit legi in uniuersum, pro peccatis præteritis, nos uerò nunc implemus legem ad iustitiam pro peccatis nostris.

col. 1 Quia Apostolus ait ad Colossen. cap. 1. Ego compleo ea, quæ defunt afflictionibus Christi: ergo Christi impletio non est perfecta ad iustitiam pro peccatis. Fit autem perfecta, quando impletio nostra accedit.

Nihil minus uerum est, quàm Christum sua legis impletione, ad æternam iustitiam pro nobis duraturam, legi satisfecisse.

Nec hoc uerum est, Christum perfecta sua legis impletione meruisse nobis donum inchoationis ad complendam legem, loco testimonij & gratiarum actionis.

† Falsum & hoc est, nostram legis impletionem, non ob aliam causam fieri, quàm ut illa testemur de nostra fide, acceptaque iustitia, & ut illi grati simus Deo.

Legis impletio post baptismum susceptum, tam efficax in nobis redit, ut queat diuinæ iræ pro iustitia opponi.

Nostra legis impletio sufficit ad iustitiam.

† 74. b. Nostra legis impletio ex opere operato meretur iustitiam.

Christus

Christus meruit nobis primam gratiam seu habitum quendam, cuius est inclinare, ut ualeamus implere praecepta Dei facilius.

Voluntatis est implere praecepta Dei, nisi quod habitus, quem meruit nobis Christus, excitulet nos, ut idem faciamus libentius.

Habitus ille seruandi atq; implendi praecepta Dei, quē meruit nobis Christus, paratur per praecedentia nostra merita, & fit auctior.

Licet Christiano dubitare, utrum adsit habitus ille implendi praecepta Dei.

Per actum elicatum dilectionis possunt homines implere praecepta Dei.

Christus ait: Si uis in uitam ingredi, serua mandata: ergo est in nostris uiribus seruare mandata Dei.

Lex contenta est externa & civili iustitia.

Amplius nos facere possumus, quam lex precipit.

Homines sine spiritu sancto possunt diligere Deum, & praecepta Dei facere, quo ad substantiam actuum, mereri gratiam ac iustificationem operibus, quæ ratio per se efficit sine spiritu sancto.

Non peccat homo, qui facit opera praeceptorum extra gratiam.

Deus nō à quolibet Christiano requirit summam perfectionem erga legem.

Praecepta decalogi ab illis tantum implen-

DOCTRINA SCHOLAS.

tur, & illis solum ad implendum data sunt, qui sunt in statu perfectionis.

Mandata si obseruentur quantum ad opera extra gratiã facta, sufficiunt ad uitandã poenã, & per hoc nõ sequitur, quòd per mandata obligetur quis absolute ad opera meritoria.

1
2
Impletio mandatorum dei dupliciter potest accipi. Vno modo quo ad substantiã actus precepti. Sic audiens Missam in die Dominica, subueniens parentibus, dans elemosynam in extrema necessitate constituto, etiã quacunq; intentione hoc faciat, implet præceptũ faciendũ actum præcepti. Alio modo fit impletio præcepti quantum ad intentionem præcipientis.

Intendit autem Deus præcipientis in omni præcepto, ut illud obseruando mereamur ad uitam eternam ingredi, secundũ illud: Si uis ad uitã ingredi, serua mandata. Potest autem homo per liberũ arbitrium ex suis naturalibus diuina præcepta, quo ad actus substantiã implere, sed nõ ad intentionem præcipientis, quæ est consecutio salutis nostre. Potest enim honorare parentes, audire Missam, dare elemosynã in articulo necessitatis ex naturali honestate & pietate, nõ ordinando in deũ tanquam in finẽ, & ita non ex gratia. Ad hunc autem finem nõ agitur, nisi per opera meritoria, quæ præsupponunt gratiam.

Ad præcepta quis potest se habere tripliciter. Aut non seruando simpliciter, sed negligendo actum

actum præceptū, quo tempore præceptus est, quo ad affirmatiua, aut oppositū faciēdo, quo ad negatiua. Secūdo modo obseruando quidem ad literā, hoc est, actū præceptum exercendo, & prohibitū omittendo, non tamē ex charitate. Tertio modo utruq; implendo propter deū finaliter ex charitate. Primus transgressor est, & peccat mortaliter, tertius meretur uitam æternam, secundus non meretur, neq; peccat, nisi forte in eo tempore, quo tenetur mereri, ut in dominico, quo tenetur actualiter eligere dilectionem Dei super omnia, aut dum tenetur se preparare ad sacramenti susceptionem.

De consilijs uide infra locum de concilijs & consilijs.

DE ABROGATIO ne legis.

Abrogatio legis est tantū abolitio literę legis, nō domini, tyrannidis &c. ipsius legis, que postrema nostra legis impletione tolluntur.

Abrogatio legis est tantum extinctio Mo-
saici regni aut politię Mosaicę.

Quia infinitę erant Iudeorum leges, igitur Deus consulens nostre infirmitati, legum multitudinem abrogauit.

Ceremoniales & iudiciales leges tantum abrogatę sunt, Morales relictę ad iusticiam pro peccatis coram Deo.

In